

06.05.26

לכבוד :
ח"כ יואב קיש
שר החינוך

הנדון: בקשה לתקצוב מערך הזנה לתלמידי תכנית היל"ה

שלום רב,

1. אנו בעמותת 121 - מנוע לשינוי חברתי (ע"ר) מתכבדים לפנות אליך בפנייה דחופה בשם שותפות "מתכון להצלחה" בבקשה להקצות תקציב לתוכנית הזנה שנתית עבור תלמידי תוכנית היל"ה (השלמת יסוד ולימודי השכלה) - אוכלוסייה פגיעה שנוותרת עד היום מחוץ למערך ההזנה הלאומי.
2. עמותת 121 היא עמותה הפועלת לקידום מדיניות ציבורית בתחום החברתי-כלכלי, במטרה להביא לצמצום פערים בחברה. בין היתר מפעילה העמותה את שותפות "מתכון להצלחה", הכוללת את הנהגת ההורים הארצית, מועצת התלמידים הארצית, רשתות חינוך מובילות, ארגונים חברתיים ועוד (ראה רשימת הארגונים מטה). שותפות "מתכון להצלחה" פועלת מזה שנים לקידום מדיניות הזנה בחינוך העל-יסודי, ובפרט עבור נוער בסיכון.
3. בשנת 2024 זכינו לשמוח יחד עם משרד החינוך בהישג משמעותי, הטמעת תוכנית הזנה במח"טים (מרכזי חינוך טכנולוגיים) המאפשרת כיום לכ-17,000 תלמידים בסיכון לקבל ארוחה חמה מדי יום, כחלק מבסיס התקציב הקבוע. היום אנו פונים אליך עם בקשה להמשיך את המהלך ולהרחיבו עבור תלמידי תכנית היל"ה,

רקע - חוסר הזכאות להזנה בתוכנית היל"ה

במסגרת אגף א' לחינוך ילדים ונוער בסיכון פועלת המחלקה לקידום נוער (היל"ה), המשמשת "רשת ביטחון" הנפרסת ברשויות המקומיות במטרה לטפל בבני נוער שנשרו ממסגרות החינוך הפורמליות. המחלקה מפעילה את תוכנית היל"ה (השכלת יסוד ולימודי השלמה) באמצעות זכיין חיצוני, והיא פועלת ביחידות לקידום נוער ובמוסדות חסות הנוער. תלמידי היל"ה הם נערים ונערות שנסיבות חיים אישיות, כלכליות וחברתיות הובילו לנשירתם מהמערכת.

התוכנית מפעילה כיום 190 מרכזי השכלה ב-137 רשויות מקומיות, המשרתים 6,608 תלמידים. מדובר בבני נוער שנשרו ממסגרות החינוך הפורמליות בשל קשיים אישיים, כלכליים וחברתיים. מרכזי היל"ה מהווים עבורם רשת ביטחון אחרונה - סביבה קטנה, מותאמת ומכילה, הפועלת ברוח פדגוגיה טיפולית.

על אף שמדובר באחת האוכלוסיות הפגיעות ביותר, תלמידים אלו אינם זכאים להזנה בתוכנית ההזנה הלאומית. מרכזי היל"ה אינם מוגדרים כ"בית ספר" במובן הפורמלי ולכן אלפי נערים ונערות ללא מענה בסיסי, כאשר ברוב מרכזי היל"ה אין כיום ארוחת צהריים חמה. הצוותים החינוכיים מוצאים את עצמם מגייסים תרומות, רוכשים מצרכים ומבשלים בעצמם, כדי לתת לתלמידים את הארוחה שאינה מגיעה להם מהמדינה.

היעדר מענה תזונתי פוגע ישירות ביכולת הלמידה, הריכוז והנוכחות ורבים מהתלמידים מגיעים ללימודים חסרי אנרגיה ורעבים ולעיתים חלקם אף נמנעים מהגעה בשל כך.

החשיבות של תוכנית הזנה והצורך המיידי במענה

השקעה בהזנה לתלמידי קידום נוער היא השקעה אסטרטגית בעתידם. על בסיס סקר שערכנו לאחר אישור תוכניות ההזנה של המח"טים לנוער בסיכון, תקצוב של תוכנית הזנה שנתית לתוכנית היל"ה תהיה בעלת השפעה רחבה; היא תוביל לתמריץ משמעותי להתמדה ולהגעה סדירה ללימודים, תסייע בשיפור יכולת הריכוז של התלמידים ובנוסף תתרום להישגים,

למסוגלות העצמית ולחזוקת תחושת השייכות של התלמידים למסגרת החינוכית. השקעה זו תתרום להפחתת נשירה והגדלת סיכויי ההשלמה וההצלחה, תביא לתמיכה עקיפה במשפחות המצויות במצוקה כלכלית ולבסוף תגדיל את סיכויי השתלבות בשירות צבאי ובחיים האזרחיים.

הקצאת תקציב – פתרון אפשרי ללא תוספת משמעותית

אנו פונים אליך בבקשה להקצות תקציב של כ-17.2 מיליון ש"ח לתוכנית הזנה שנתית עבור 6,608 תלמידי תוכנית היל"ה.

בחישוב של 186 ימי לימוד ועלות ממוצעת לארוחה של 20 ש"ח סך החישוב מגיע לעלות כוללת של 24,581,760 ש"ח. עם זאת, העלות מוערכת בהתאם לנוכחות ממוצעת לתלמיד במסגרת של 70% ולכן מדובר בשיעור מימון מבוקש של 17,207,232 ש"ח. בנוסף, הקצאת תקציב זה תאפשר יישום מיידי וללא צורך בשינויי תשתית. התוכנית פועלת כבר היום במבנים קיימים ובשגרות לימוד יציבות ולכן אין צורך בחדרי מטבח והתשתיות הקיימות של פינות ישיבה מספיקות לחלוקת ארוחת צהריים.

לסיכום, הכללת 6,608 תלמידי קידום נוער בתוכנית ההזנה הלאומית היא צעד חיוני, מתבקש ואפקטיבי. השקעה של כ-17.2 מיליון ש"ח בשנה עשויה לחסוך עשרות מיליונים בטיפול בנשירה, אלימות ואי-תעסוקה בעתיד. מדובר באוכלוסייה שנפלה בין הכיסאות ומחכה שהמדינה תכיר בה. אנו מבקשים להיפגש עמך לדיון בהמשך הדרך, ומציעים את ניסיונו וידע הצוות שלנו לסייע בגיבוש מנגנון היישום.

תודה על תשומת הלב ועל המחויבות לנוער בסיכון.

בברכה,

יקותיאל משי

מנהל קידום מדיניות וקשרי ממשל

עמותת 121

מתכון להצלחה

הפורום לקידום הזנה בחינוך

שותפים:

